

CCOO celebra 50 anys amb una exposició militant

El sindicat repassa la seva lluita antifranquista i es planteja nous reptes

SÍLVIA MARIMON
BARCELONA

"Tinc l'esperança que el sindicat no tan sols sigui un testimoni del passat, sinó que també sigui una eina que ajudi seriosament a recuperar els valors col·lectius que defensa", va dir dijous passat l'historiador Josep Fontana –el seu 83è aniversari va coincidir amb el 50è del sindicat– durant la inauguració de *CCOO: 50 anys d'història de Catalunya (1964-2014)* al Museu d'Història de Catalunya. Comemorant aquest mig segle d'existència, CCOO repassa la seva història i el paper que ha tingut en l'evolució del país i deixa clar que té la voluntat de seguir batallant. "L'estat del benestar no existiria sense els sindicats, ara corren el perill de desaparèixer perquè hi ha qui persegueix i elimina-los", diu Fontana.

Si a la dècada dels 60 l'enemic era Franco i el perill les tortures i la presó, ara els sindicats s'encaren amb un món on les desigualtats creixen dia rere dia. "La desigualtat és un problema global. Poc més del 8% de la població concentra el 85% de la riquesa", va dir Fontana. "Volem continuar sent un subjecte polític actiu de transformació social", va afegir el secretari general de CCOO de Catalunya, Joan Carles Gallego. El sindicat admet que aratoca "reinventar-se o, si es vol, refundar el sindicalisme".

Els orígens

Una reunió clandestina a l'església de Sant Medir de Sants. El sindicat va néixer el 20 de novembre del 1964, quan unes 300 perso-

nes es van reunir en clandestinitat al teatre de l'església de Sant Medir de Sants. "En aquell moment hi havia reivindicacions molt concretes: un salari mínim de 200 pessetes, una escala mòbil, la llibertat sindical i el dret de vaga", explica Rosa Sans, que ha comissionat l'exposició amb Javier Tébar i Carles Vallejo. La majoria eren homes, no hi havia ni una desena de dones. Una bona part dels que es van congregar a l'església de Sants eren d'organitzacions obreres clandestines: comunistes, socialistes, anarquistes i marxistes. D'altres procedien d'organitzacions catòliques progressistes. "Quan la dictadura es va adonar de la força que teníem va començar a perseguir-nos", diu Sans.

La repressió

Els dirigents van ser condemnats a duríssimes penes de presó

El Tribunal Suprem, el març del 1967, va declarar il·legal el sindicat. A finals dels anys seixanta es van incrementar la repressió, les detencions i les condemnes. Es va declarar l'estat d'excepció el 1969, el 1971 i el 1975. Van augmentar les condemnes per associació il·legal, propaganda il·legal, reunió i manifestació. La tortura es va convertir en una pràctica habitual. A l'exposició no tan sols es detallen els sistemes de tortura: el quiròfan –es posava el detingut a la llitera amb mig cossuspès en l'aire–, la banyera –s'asfixiava el pres–, la bossa o la barra, sinó que també es reproduïa una co-



UNA COMISSARIA FRANQUISTA
L'exposició repassa 50 anys d'història sindical i recorda alguns episodis tràgics, com les detencions i les tortures a les comissaries durant la dictadura. HÀWLOO GARCIA

Víctimes
A l'exposició es recorden els obrers assassinats pel franquisme

missaria de l'època. Els enfrontaments entre la ciutadania i les forces de l'ordre públic entre el 1969 i el 1974 es van saldar amb 17 morts. CCOO va participar activament en les plataformes unitàries antifranquistes, com l'Assemblea de Catalunya. Al Museu d'Història de Catalunya es recorden alguns de les víctimes de la repressió del franquisme, entre les quals Antonio Ruiz Villalba, un obrer de la Seat assassinat el 1971 a Sabadell i van dedicar un carrer –o Manuel Fernández Márquez, a qui van matar el 1973.

També hi ha un espai per al Procés 1001, el judici contra membres de la coordinadora general de CCOO que va provocar un rebuig internacional. El 20 de desembre del 1973 el Tribunal de Orden Públic va condemnar els dirigents sindicals a 162 anys de presó. La direcció havia estat detinguda el 24 de juny del 1972 a la residència de la congregació religiosa dels oblats de Pozuelo de Alarcón, prop de Madrid. Els detinguts no van ser alliberats fins després de la mort de Franco, el novembre del 1975, mitjançant un indult reial.

Reivindicar
"No es pot aguantar aquesta desigualtat", diu Fontana

Els reptes pendents

Nous repertoris de protesta davant una societat més desigual "CCOO ha defensat també els llibertats nacionals venent els recels d'una part de l'esquerra que identificava burgesia amb nacionalisme, quan en realitat la burgesia feia negocis bruts amb el franquisme", va defensar Fontana. I va recordar que a la manifestació de l'11 de setembre del 1977, amb el lema

"Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia", hi havia molts treballadors immigrants. CCOO també ha format part del Pacte Nacional pel Dret a Decidir. Ara el sindicat s'ha d'adaptar a un món globalitzat i a una desigualtat creixent. Admet que ha d'explorar nous repertoris de protesta i d'acció. "Cap societat no pot aguantar aquest nivell de desigualtat", diu Fontana.

